

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDEKRE: EGY ÓRA
1 KORONA 20 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 5 KORONA,
FÉLÉVRE 10 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 20 KORONA

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. BEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL, PIA-UTCA 40

Terjed az ellenforradalom

A munkáspártok az új kormány ellen — Orosz különbéke-hírek — A cári család őrizet alatt — Finnország önállóságát proklamálták

Terjed az ellenforradalom

Berlin, március 21. A „Lokalanzeiger“ jelenti:

Pétervárott a háborúellenes anarchista agitáció egyre veszedelmesebb méreteket ölt. Az utcákon és tereken beszédekkel mondanak a szociálista munkáspolitiká mellett. — A tömeg hangulata egyre izgatottabb a duma-párt ellen. A munkát csak nagyon kevés üzletben kezdtek meg.

Finnország önállóságát proklamálták

Berlin, március 21. Karakronából jelentik, hogy a finn függetlenségi bizottság vasárnap proklamálta Finnország önállóságát.

Orosz különbéke?

Stockholm, március 21. A „Socialdemokraten“ jelenti:

Ezidőszertint úgy látszik, hogy Kerenski a helyzet ura. Kerenski rá fogja kényszeríteni a kormányt, hogy tegyen békeajánlatot a központi hatalmaknak. Ezenkívül még egy lehetőség van, nevezetesen, hogy Nikolajevics Miklós nagyherceg minden németgyűlölete dacára különbékét köt, hogy a forradalmat leverje. (P. L.)

Pétervár lakossága a forradalmi kormány ellen

Stockholm, március 21. Pétervárról jelentik: A főváros minden terén gyűléseket tartanak, tüntetnek a mostani kormány ellen és a szociáldemokraták programja mellett. Mivel a hangulat határozottan a duma ellen irányul, a duma végrehajtó bizottsága el akarta fojtani a tüntetést, azonban nem tud semmire menni. A rendőrség diákokból áll, akiknek nincsen semmi tekintélyük. A duma jóléti bizottsága felhívást intézett a munkássághoz, hogy álljanak munkába, de ezek nem tettek eleget a felhívásnak. Pétervárott csak néhány üzlet van nyitva. A munkások között tömördek röpirat terjed kézen. A katonák az utcákon nem tisztelegnek felebbvalóiknak. Minden fegyelem felbomlott a helyőrségben. A pétervári zavargás kitörésének 4000 halottja és több mint 7000 sebesültje van.

A lakosság hangulata nyomott

Berlin, március 21. A *Vossische Zeitung* jelenti Pétervárról: Az eddigi helyzetet lehetetlen elbírálni tárgyilagosan. Táviratokat csak egy párisi és egy londoni lap kap Miljukow közvetítésével. A jelek azt mutatják, hogy a lakosság hangulata nyomott és úgy tekintik a helyzetet, hogy egy egész sor további vitás kérdést rejt magában.

Veszedelmesek az orosz állapotok

Berlin, március 21. Az oroszországi helyzet komolyabb, mint valaha. A pártok között egyre nagyobbak az ellentétek. A radikálisok kijelentették, hogy a forradalmi kormányt nem ismerik el, csak az újonnan választott dumát. Hangsúlyozzák a háború befejezésének szükségességét. Alexandrovics Mihály nagyherceg állítólag kijelentette, hogy az oroszországi állapotokat sokkal veszedelmesebbnek tartja, semhogy a koronát elfogadhassa.

Az igazi oroszok munkában

Berlin, március 21. Az orosz határról jelentik: Az „igazi orosz férfiak“ egyesületei is serényen dolgoznak, hogy a parasztokat fölizzassák az új kormány ellen. Különösen veszedelmes, hogy az „igazi orosz férfiak“ a zsidók és a zsidóbarátok művének mondják a pétervári forradalmat. Dubrowin, a hazafias szövetség vezére, felhívást intézett Cherson kormányzóság parasztjaihoz, hogy a zsidók el akarják fogni a cárt, le akarják rombolni az igazhitűek templomait és a zsidó uralmat akarják fölállítani Oroszországban. Számítani lehet arra, hogy a parasztok, az antiszemita gyűlölettől vezettetve, megkezdik az ellenforradalmat vagy pedig nem fogják szállítani élelmiszert az új kormány szervének.

Nepenin tengernagyot megölték

Stockholm, március 21. Pétervárról jelentik:

A 16-iki tengeri flottai zavargásokról kiadott hivatalos közlemény azt mondja, hogy a flotta egy része bizalommal volt Nepenin tengernagy főparancsnok iránt, egy másik része

pedig nem. A zavargók a tiszték egy részét megölték, egy részét megsebesítették. — Az ideiglenes kormány két képviselőt küldött ki, akik a nyugalmat helyreállították s rávették a legénységet, hogy a kormányhoz csatlakozzék.

Nepenin megölték.

A cári család sorsa

Basel, március 21. A pétervári lapok szerint a cár egy magasrangú személyiséggel és katonai kísérettel Livádiába utazott. A milanoi lapok szerint a cárné még Carskoje Seloban tartózkodik. Megöltötték neki, hogy férjével beszéljen, mert a duma őt tartja az új kormány legveszedelmesebb ellenségének. Az anyacárné a forradalom hívének vallotta magát; egy év óta Kiewben lakik.

A cári család katonai őrizet alatt

Amsterdam, március 21. A Reuter-ügynökség jelenti Pétervárról:

A kormány elrendelte, hogy a volt cár és neje fogolynak tekintendők és Carskoje Saloba szállítandók. Alexejev tábornok három képviselőnek egy katonai osztagot bocsátott rendelkezésére a cár és felesége őrzésére.

Buchanan félt a forradalomtól

Berlin, március 21. A *Nationalzeitung* jelenti az orosz határról: Az eddigi jelentésekkel ellentétben azt beszélnek, hogy Buchanan angol nagykövet, miután Miljukow bizalmasan bevonta a készülő államcsinybe, állítólag minden eszközzel az erőszakos államcsiny ellen dolgozott. — Ennek bizonyossága az a körülmény, hogy Buchanan háromszor ment kihallgatásra a cárhoz, hogy őt a fenyegető forradalomra figyelmeztesse, továbbá, hogy Buchanan sürgősen összehívatta a pétervári konferenciát, hogy a cárt még egyszer nyomatékosan figyelmeztesse Milner lord utján, aki az angol király levelét nyújtotta át a cárnak. Hogy Buchanan a pétervári zavargások kitörése alkalmával a legrosszabbtól félt és Finnországba menekült, azt most kétségtelenül megerősítették. Csak

URANIA

Ma utóljára!

A leggrandiózusebb filmatrakció.

Tízezer szereplő.

Nincs még veszve

Lengyelország

Oroszországi forradalmi dráma 5 felvonásban. Lengyelország múltjából és jelenéből.

Aktuális film Lengyelország múltjából és jelenéből. Rendezte: FRANZ PORTEN.

és

a hiserő műsora.

Előadások kezdete 6 és 8 órakor rendes helyarákkal.

APOLLO

Ma, csütörtökön

Előadások kezdete: 6 és 8 órakor rendes helyarákkal.

Amerikai filmvilágság!

Az isteni gép

egy milliárdos carrierje 4 felvonásban.

Anyja keresztetik

vígjáték.

A hasonmás

vígjáték.

A bátorság jutalma

életrajz.

március 14-én tért vissza Buchanan Pétervárra és nyomban tárgyalásokba bocsátkozott a kormány bizottságával.

Ki lesz a generalisszimusz?

Amsterdam, március 21. A Times pétervári tudósítója vasárnap a következőket jelentette: Az ellenakció elkerülése végett az új kormány jónak látta, hogy olyan férfit nevezzen ki generalisszimuszá, aki nincs vérrokonságban a Romanow-házzal. Ezért a trónöröklés kérdését nyitva hagyták.

Nagy elégedetlenséget keltett az a tény, hogy a trónfosztott cárnak megengedték, hogy Livádiába utazzék.

A tauriai palotában munkások és katonák gyűltek össze és Cseidze általános örömujiogás közben hirdette előttük a nemzetközi eszméket.

Höfer jelentése

Budapest, március 21. — Hivatalos jelentés.

A három hadszíntér egyikén sem történt jelentősebb esemény.

HÖFER altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, március 21. A nagyfőhadiszállás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

Eső és hóvihár folytán csekély volt a harci tevékenység Arras és Bertincourt között. — Hamstól északkeletre és Soissons északi részében biztosító csapataink az ellenség néhány vegyes osztagát veszteségteljes visszavonulásra kényszerítették. A Maas jobbpartján ma reggel a Fosses-erdőben két francia előretörés megfiusult.

KELETI HARCTÉR.

Jelentőség nélküli előtéri harcok folytak.

BALKÁNI HARCTÉR.

Macedon arcvonal: Mizopolenél Trnovánál és Rastaninál (Monastirtól nyugatra és északra) tüziinkkel lekötöttünk, illetve visszavertünk francia résztámadásokat. Trnovától északkeletre és Snegovonál átmenetileg az ellenség a közbeeső területet kiürítette; éjjeli kísérletei, hogy a magaslatokat visszafoglalja, kudarcra végződtek. A Cserna-hajlásban tüziérzésünk eltalált egy kötött léghajót. A léghajó égve lezuhant.

LUDENDORFF,
első főszállásmester.

Semba a francia—német különbéke lehetőségéről

Hága, március 21. Havreba érkezett jelentés szerint Semba Marcel volt közlekedésügyi miniszter egy belga szociálistával folytatott beszélgetés közben így nyilatkozott:

— A francia csak a nyelvén hordja a Németország elleni gyűlöletet, az angol azonban a szívében. Mi Angliától egészen függetlenül békét kötnénk, ha Németország a Franciaországgal való tartós megegyezés alapján hajlandó volna tárgyalni velünk Elzász-Lotharingia jövőjéről.

Semba biztosított arról, hogy a szociálisták befolyása az új kabinetben erősödni fog és kétségkívül az annexio-ellenes irányzat ke-

rül a kormányrud mellé. A háborút sóvárgó Poincaré befolyásáról Semba azt mondta, hogy az egyenlő a semmivel. Éppígy nyilatkozott Vivianiról is és azt a véleményét fejezte ki, hogy Poincaré kamarillája 1914. augusztusban félrevezette Franciaországot.

A németek visszavonulása a nyugati fronton

Rotterdam, március 21. A Tijd katonai munkatársa írja: Nem hihető, hogy a németek visszavonulása a nyugati fronton az angol tüzéség sikere volna, mint ahogy az angol tudósítások állítják. Nem hihető, hogy az angolok az alatt a rövid idő alatt, amíg a németek az Ancre-menti állásaikat kiürítették, képesek lettek volna az erős ellenséges árokrendszer elleni támadáshoz szükséges nehéz ágyukat, munióit és más hadiszert odaszállítani, különösen olyan elpusztított és földült terepen, amilyen a németek által fölradott terület. Ha a németek tényleg meg akartak volna állani, legalább is olyan erősen kieépített állásokban állapodtak volna meg, aminők a fölradott állások voltak és az ilyen állást nem egykönnyen lehetett volna legázolni. Tehát arra a következtetésre kell jutni, hogy az angolok megint csupán utóvédek állásaiba nyomultak be. A németek Ancre-menti manőverének nemcsak az lehet a célja, hogy néhány kilométerre való visszavonulással megfiusítsák az angol offenzívát, hanem világos, hogy olyan kísérletről van szó, amely a kellő területet a mozgó háború első nagy csatája részére igyekszik fentartani. Az Ancre-menti nagy hadműveletek föltűnően hasonlítanak Hindenburgnak a Mazuri-tavaknál követett stratégiájához.

Rotterdam, március 21. A Rotterdamsche Courant berlini tudósítója a következő katonai véleményt hallotta a nyugati harctéri helyzetről:

A tavalyi nehéz harcoknak az lett a vége, hogy minimális erővel megvertük a francia és angol csapatokat. Miután ezt a feladatot teljesítettük és ezenkívül Romániát is levettük, új fölradat áll előttünk. — Az eddigi harcokat természetesen fölradtuk és ezzel megszüntettük az álló front hátrányait. — Mozgási szabadságot nyertünk és magunkhoz ragadjuk a nyugati fronton az iniciatívát. Ha megtámadtuk volna az ellenség igen erős állását, azt csak igen súlyos áldozatok árán tehetjük volna. A hadvezetéség azonban új feladatának megoldásánál a minimumra óhajtja csökkenteni az áldozatokat. Igaz, hogy nagy területek elfoglalása szintén stratégiai cél lehet, azonban egy hosszú frontnál s ha a hadműveleti terület ellenséges földön van, semmi értelme sincs annak, hogy ragaszkodjunk egy meghatározott szakaszhoz. A földolog az, hogy a saját megválasztásunk alapján a nekünk tetsző pillanatban és a lehető legkedvezőbb körülmények között vívjuk meg a harcot, hogy saját erőink kiméltése mellett minél súlyosabb veszteséget okozzunk az ellenségnek és harci erejét döntő módon gyöngítsük.

A német esti jelentés

Berlin, március 21. A Wolff-ügynökség jelenté március 21-én este:

A Somme- és Oise-területen folyt csatározásokon kívül különös esemény nem történt. Keleten egy előretörésünk a Beresinánál teljes mértékben sikerült.

Monastirtól északra ismét harc folyt.

Hazaárulásvádja a Házban

A képviselőház ülése

Budapest, március 21.

A képviselőház ülést délután fél négy órakor nyitotta meg Szász Károly elnök, aki bejelentette, hogy a budai kerületben Kollár Lajost képviselővé választották. Bejelentette még, hogy Andrassy Géza gróf önmaga ellen összeférhetlenségi bejelentést tett.

Polónyi Géza a miniszterelnöki jelentéshez szólal föl. Sürgeti a többtermelést, szól a katonai fölmentésekről, kívánja, hogy az öregeket hozzák haza a frontról és a fiatalokat küldjék ki. A kormányt vádolja, hogy nem tudta megcsinálni a katolikus autonómiát. — A hercegprímás otthagya a néppártot és a kormány kortese lett, a püspökök elvonják rendeltetésüktől a pénzeket és pártcélokra használják fel. A koronázáskor egyetlen ellenzéki sem kapott kitüntetést, még a 67-es néppártiak sem, mert katolikusok, tehát Tisza felekezeti villongást idéz elő.

Justh János, Kun Béla, Springer Ferenc, Bartos János összeférhetlenségi bejelentést tesznek Söpkéz Sándor, Born Frigyes báró, Pejacsevich Márk gróf, Borbély Lajos, Hegedüs Loránt dr., Haupt-Stummer Lipót báró és Szillő Géza ellen.

A Ház áttért ezután az interpellációkra.

Szabó István a kereskedelemügyi miniszterhez intéz kérdést a malmoknak benzinnel, nyersolajjal és szénmel való ellátása érdekében.

Szmracsányi György hivatkozva a külügyminiszter vöröskönyvére, amely megállapítja, hogy a Narodna Obrana milyen agitációt fejtett ki a monarchia ellen, egy csomó nyugtát olvas föl, amelyet boszniai és horvátországi szerbeknek küldött összegekről szólnak. A horvát és magyar országgyűlés tagjai közül sokan tagjai voltak a Narodna Obrának. Így Klínkovic horvát képviselő, Skerlecz báró bár politikai bizalmasa, akit hazaárulásért elítéltek s aki Svájcba menekült és ezalatt az országgyűléstől illetményeit, a kormánytól pedig szubvenziót kapott.

Tisza István gróf miniszterelnök egyetért Szmracsányival, hogy a főbűnösöknek bünhődniök kell. A katonai és polgári hatóságok teljesen tudatában voltak kötelességeiknek s mindent megtettek, ami lehetséges volt.

Szmracsányi György: A katonai hatóságoknak a szerb megszállott területen birtokába jutottak okmányok, amelyekről a miniszterelnök is tud s amelyek az ő kezében is megvannak. Fölolvass egy listát, amely Pasics birtokában volt s amelyben fel vannak sorolva a magyar országgyűlésnek azon tagjai, akik vele összeköttetésben voltak. Ebben szerepel Popovics Szvetisláv képviselő, Surmin György újságíró, zágrábi egyetemi tanár, Budiszavlyevics Szergeusz képviselő, Lohkovic Iván dr., a jobbpárt elnöke, Rajasich József báró magyar képviselő, aki jelen van. Egy levelet olvas föl, amelyet egy kém a belgrádi hadügyminiszterhez írt s amelyben a kém felemlíti, hogy Szlavoniában és Horvátországban levő katonai viszonyainkról Rajasich informálta őt.

Felkiáltások: Gyalázat! És még itt ill?

Rajasich József báró: Kétségbevonom!

Szmracsányi György: Adataim hitelesek. Katonai okiratok, fényképmások, nyugták vannak kezemben, amelyeket két dalmát képviselő és Supillo is aláírt.

Felkiáltások: Hiszen az a koalíció képviselője volt!

Szmracsányi György: A koalíció nem tudhatta, hogy Supillo áruló, de a miniszterelnök ismeri az árulókat. Az illető kém jelentette, hogy a Szerémségben különös szimpátiával viseltetnek a Justh-párt iránt, mire a miniszterelnök a belgrádi katonai hatóságtól kért adatokat.

Azonnal kiadó

Debreczen legforgalmasabb, legszebb utcája elején, Kossuth-utca 11. szám alatt, egy igen szép, üzletnek épített, mintegy 100 négyszögméter területű kirakatokkal felszerelt üzlethelyiség. Szomszédjai mind elsőrendű nagy üzletek. Minden szakma kitűnően használhatja. Értekezhetni Debreczen, Kardos László cégnél. — Ugyanott május 1-től kiadó udvari keresztépületben földszinten és emeleten egy-egy nagy iroda vagy raktárnak alkalmas több tagu helyiség. Értekezhetni Kardos László üzletében, Kossuth-utca.

— Gyalázat! — kiáltják az ellenzék oldaláról.

Hoványi Géza: Hogy mer az ur ilyen mondani?

Szmrecsányi György: Pamlényi határrendőrkapitány tett erről jelentést. Azért hozta elő ezeket, mert a miniszterelnök tudott ezekről és a hazaárulók mégis szabadon járnak.

Kiss Ernő: Ha ilyet mond, *hazudik!*

Tisza István gróf miniszterelnök: Pamlényinek sem ő, sem a belügyminiszter ilyen utasítást nem adott. *A Pasics-jéle listáról tud, de ennek adatai nem megbízhatók s azért azokból következtetéseket vonni nem lehet.* Szmrecsányi felszólalásával csak megnehezítette a vizsgálatot.

Szmrecsányi György: Surmint letartóztatták, de politikai érdekből szabadon bocsátották.

Tisza István gróf: A Surmin-ügyet — úgy látszik — desszertnek tartotta a képviselő ur?

Szmrecsányi György erre fölgyrik a padra és onnan kiabált.

Tisza István gróf: Nincs értelme az ilyen viselkedésnek!

Szmrecsányi György: Az ilyen beszédnek nincs értelme. Feleljen a kérdésre.

Tisza István gróf: Nem tehetek eleget a képviselő ur óhajának. A Surmin-ügyről most hallok először. Informáltatni fogom magam és azután válaszolok.

A Ház a választ tudomásul vette.

Rajásich József báró tiltakozik Szmrecsányi vádjá ellen. — *A Narodna Obranahoz annyi köze sincs, mint Szmrecsányinak, aki összeköttetést tartott fenn annak tagjaival.* — Emlékezteti Szmrecsányit, hogy mit csináltak Belgrádban, amikor lenn jártak s *Braniszláv Lucichot, aki a monarchia ellen beszédet mondott, a vállakra emelték.*

Az ellenzék óriási zajt csap s kiáltozza: — *Részeg! Be van rugva! Nem tudja mit beszél!*

Szmrecsányi felrohan az elnökhöz s onnan ordít és kiabál.

Rajásich József báró: A kémeek vádjá nevétséges s nem igaz. *Aki ilyet mond, vagy tudatlan, vagy gazember.*

Az elnök rendreutasítja Rajásichot.

Szmrecsányi György: Konstatálni akarom, hogy a tuloldal egy ilyen *bitang hazaárulóval* ül egy padban!

Az elnök rendreutasítja Szmrecsányit, majd óriási izgalom és zaj közepette az ülést berekeszti. Az ülés 10 órakor ért véget.

A főrendiház ülése

A főrendiház ülést délelőtt 11 órakor nyitotta meg **Jósika Samu** báró.

Hadik János gróf a választójog kérdésében támadja Tiszát és Bethmann-Hollweg álláspontjára hivatkozik.

Tisza István gróf miniszterelnök tagadja, hogy a szociálpolitika alapvető eleme a választójog. Ha olyanokra ruháznók a választójogot, akik bölcsen gyakorolni nem tudnak, akkor nem a népnek, hanem a demagógiának tennék szolgálatot. Nem lehet összehasonlítani a magyar és a porosz választójogot. Nálunk más a helyzet. A háboru előtt alkotott választójogi törvény gyakorlati hatását ki kell előbb tapasztalni.

A főrendiház a hősök emlékének megörökítéséről szóló javaslatot elfogadta.

Az ülés 2 órakor ért véget.

— **A miniszterelnök Bécsben.** Budapesti tudósítónk táviratozza: **Tisza István gróf miniszterelnök** ma a képviselőház ülése után Bécsbe utazott.

Színház és művészet

MŰSOR:

CSÜTÖRTÖK: Csárdáskirályné.

SZERETETADOMÁNYOKAT KÉR

a Hadsegélyző Hivatal átvételű különménye, Budapest, VI., Váci-utca 38.

HIREK

Uj arany- és ezüst pénzek

Uj jelmondat az uj pénzen

Budapesti tudósítónk táviratozza: **Teleszky János** pénzügyminiszter törvényjavaslatot terjesztett be *uj arany és ezüst érmékről.* Az érmék körirata a pénzdarabok karimáján megváltozik. Az eddigi jelmondat: „Bizalmam az ősi erényben” helyett **Károly király** jelmondatát verik, amely a következő: „*Harcban és békében a nemzettel a hazáért!*”

— **Debreceni hősök kitüntetése.** A király megparancsolta, hogy **Popovics Szilárd** 39. gyalogezredbeli őrnagynak a legfelsőbb dicsérő elismerés a kardok egyidejű adományozása mellett újlag tudtul adassék. A felhatalmazott parancsnokság **Neumann Jenő** 3. honvédegyalozredbeli hadnagynak és **Csányi Sándor** 2. honvédegyalozredbeli őrmesternek az első osztályú ezüst vitézségi érmet, **Tóth Döme** szakaszvezetőnek és **Karafiad Vince** huszárnak a 2. honvédegyalozredben, **Török Pál** hadapródjelöltnek és **Deák Imre** honvédnek a 3. honvédegyalozredben a 2. osztályú ezüst vitézségi érmet, **Balog István** 2. honvédegyalozredbeli huszárnak és **Bakonyszegi Bálint** 3. honvédegyalozredbeli tizedesnek a bronz vitézségi érmet adományozta.

— **A hajdunánási főgimnázium nyilvánossági joga.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter a hajdunánási református főgimnázium VII. és VIII. osztályainak a nyilvánossági jogot, továbbá az intézet részére az érettségi vizsgálat tartásának jogát az 1916—17. tanévre megadta.

— **A Szabad Iskola Arany-ünnepélye.** — Kedden délután tartotta a Szabad Iskola Arany János születésének 100 éves fordulójára alkalmasból igen szépen sikerült ünnepélyét. A Kereskedő Társulat tornacsarnokát zsúfolásig megtöltötte a közönség, amely élvezettel hallgatta **Thamó Béla** és **Pusztay Rózi** szavatait, **Almásy Márton** művész zongorajátékát és főképp **Pap Károly** egyetemi tanár igen jellemző, kerekded, magas tudományos színvonalú előadását Arany János életéről és költészetéről. Az ünnepély külsőségeit a villamos áramban beállott zavarok talán befolyásolták, de bensőségében, a közreműködők nyújtotta művészeti és méltó irodalmi értékből tartalomban a Szabad Iskola által rendezett hangversenyek méltó párja volt ez az ünnepély.

— **A Vasárnapi Munkásképző Arany-ünnepélye.** Arany János emlékének fogja szentelni a Vasárnapi Munkásképző egyik legközelebbi előadását. A vezetőségnek ugyanis sikerült megszereznie a költő balladáiról és Tolldiról készített diaposzitivéket, így tehát vetített képekben mutathatja be a nagy költő lelkének alkotásait.

Tenger-

sok utánzatot ajánlanak mostanában Diana-sós-borszesz helyett egyes üzletekben a vásárló közönségnek, melyek hangzatos elnevezések

alatt

és sokszor a megtévesztésig hasonló külső csomagolásban kerülnek forgalomba. A gyalog-

járók,

ha elmennek egy-egy kirakat előtt, mégis minden jobb üzletben ott láthatják a valódi Diana-sós-borszeszt, melyről mindenki

előre

tudja, hogy belső tartalmánál fogva a legmegbízhatóbb és leghatásosabb háziszer, fájdalomcsillapító, hűsítő, enyhítő és egészségápoló. Egy háztartásból sem szabad tehát hiányoznia.

Kis üveg Diana-sós-borszesz ára K 1.30
Nagy " " " " " 3.50
Legnagyobb " " " " " 7.—

DIANA kereskedelmi r.-t.
Budapest, V., Nádor-utca 6.

— **Mező- és erdőgazdasági érdekből felmentett egyének felhívása.** A cs. és kir. hadügyminisztérium és a m. kir. honvédelmi minisztérium által mező- és erdőgazdasági érdekből 1917. évi március hó 31-ig engedélyezett és eddig meghosszabbított, valamint az 1917. évi március hó 31-én túl meghatározott időre már engedélyezett, vagy még engedélyezendő felmentések a közigazdasági és katonai érdekek szem előtt tartása mellett a m. kir. honvédelmi miniszter ur 6000/1917. számú körrendelete értelmében általam fogtak meghosszabbítani. Felhívom ezért a mezőgazdasági érdekből felmentettek, hogy összeírás végett a felmentési lappal a katonai ügyosztálynál haladéktalanul jelentkezzenek s amennyiben felmentés meghosszabbítás iránti kérelmük beadva nem volna, a rendőrhatalóságtól beszerzendő hatósági bizonyítvánnyal igazolják azt, hogy a felmentést annakidején indokolt körülmények jelenleg is fennállanak. Erdőgazdasági érdekből felmentettek összeírás végett a polgármesteri titkári hivatalban kötelesek jelentkezni. **Márk Endre** polgármester.

— **Szabad Iskola.** Holnap, csütörtökön dr. **Kovács Gábor** egyetemi tanár tart előadást „A háboru pénzügyeiről”. Ismertetni fogja a monarchia valutája megromlásának okait, amik közösek a többi hadviselő államokkal s a háboru fedezésére szükséges enormis pénzmenyiség megszerzésének módjait s a monarchia államadosságának a háboru folytán bekövetkezett óriási megnövekedését. Az ingyenes előadás, amellyel a Szabad Iskola idej ciklusa bezárul, este 6 órakor kezdődik a Kereskedő Társulat Tornacsarnokában (Ferenc József-ut 8. szám).

— **Csalás liszt hirdetéssel.** **Katz Henrik** szatmári ügynök **Klein Hermann** név alatt a múlt év január havában hirdetéseket tett közre, hogy neki engedélye van lisztet csomagokban exportálni. E hirdetésekre ezrével jelentkeztek Ausztriából a rendelők és küldték be előlegeiket **Katznak**, aki akkor Debrecenben ítőtte föl tanyáját. — A rendőrség azonban rájött **Katz** üzelmére, megindította a nyomozást és úgy őt, mint **Friedmann Mesilem** szatmári tanítót, aki **Katznak** a szélhámoskodásban segítségére volt, letartóztatta és átadta az ügyészségnek. **Katz** és **Friedmann** ügyét **Hoffmann József** kir. ítélőtáblai bíró elnöklelte alatt ma tárgyalta a debreceni kir. törvényszék büntető tanácsa. A törvényszék úgy **Katz** Henriket, mint **Friedmann Mesilemet** egy rendbeli folytatlagosan elkövetett csalás büntetében büntönek mondtatta ki és egyenkint 7—7 havi börtönbüntetésre és 1500 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ügyész súlyosbításért, az elítéltek enyhítésért felebbeztek.

— **Kinevezések.** A pénzügyminiszter **Várnai Rezső** budapesti ideiglenes hivatalnokot a debreceni m. kir. pénzügyigazgatóságához ideiglenes minőségű adóügyi biztossá; — a m. kir. dohányjövédéki központi igazgató ifj. **Szemratovics József** debreceni díjtalan dohányjövédéki gyakornokot ideiglenes minőségű segélydíjas dohányjövédéki gyakornokká nevezte ki.

— **Tavaszi kosztüm- és ruhakelme,** továbbá remek szép ruhacélmek található **Frank Sándor** nődivat és fehérnemű cégnél. — Telefon 12-56.

— **Az anyakönyvvezető vesztegetése.** **Terek Mátyás** debreceni anyakönyvvezető nagyon szeretett volna a VIII. rangosztályba kerülni. Az a szerencsétlen ötlete támadt, hogy **Soltész István** dr. belügyminisztériumi osztálytanácsosnak 7—800 korona jutalmat ígért arra az esetre, ha előléptetését keresztülviszi. Az osztálytanácsos feljelentésére **Terek Mátyás** ellen megindult az eljárás megvesztegetés vétsége miatt és a bíróság két hónapi fegyházra és 100 korona pénzbüntetésre ítélte. A Kuria III. büntető tanácsa **Vargha Ferenc** elnöklésével most elutasította a vádlott semmisségi panaszát.

— **Remek szabású blousook,** továbbá se-lyek, lüszter és klott alszoknyák nagy választékban **Frank Sándor** nődivat cégnél, **Ferenc József-ut. 69.**

KIFUTÓ FIU

— 14 éven felüli — jó fizetéssel felvétetik lapunk kiadóhivatalában.

Háboru a hó alatt

Klíma a karinthiai völgyekben már mozdul a tavasz. A falvakban megsordulnak az ereszek, zöld foltok ütözkönek fel a hóban, szépen tavaszodik: de egyik parancsnokság helysége mögött újra kezdődik a kemény tél, a falu mögött, amelyre az olaszok a háboru kezdete óta 973 gránátot lőttek és amely mágis épebb, mintsem gondolnók. Óles hófalak szegélyezik a völgybe kivezető utat, amelyre az ellenség egy-egy gránátot küld. Örök rejtély, ahogyan itt minden és mindenki beletanult, belealkalmazkodott a háboruba. A falu mögött, mélyen a hóban, egy nagy fürdő a katonák és tisztjeik számára, meleg- és hidegvíz-vezetékekkel, kád, gőz és zuhanyfürdővel, az egész környék mélyen be a hegységig elváltoztatta arculatát: új utak, házak, szinte új városok épültek és a katonák olyan nyugodt parasztlépésekkel balagnak, mintha soha erre gránát nem járt volna vagy — mintha háboruban születtek volna.

Küzdöttek a sziklákon, aztán a hóban, aztán megint a köveken és az idén olyan kiadósan sikerült a tél, hogy változatosság kedvéért még a hó alatt is harcolnak. Egy mellékvölgyön át, amely az olaszok magaslati állását zárja, futóárkok nyulnak. Elöl, egészen a télig, lövésszárok volt kilövő résekkel, de a hó most három méterre tornyosodott és míg hátul munkásoktagoknak kell folyton szabadra lapátolni utat és árkot, ők ott elöl régi áruk fölé hóvárakat építettek, ragyogó falakkal és fehér lőrészekkel. De nem huzódnak meg mögötte tétlenül. Három napja megint nyolc ember tört előre az olaszok ellen. Fele uton egy olasz járőrre akadtak — negyven emberre és egy tisztre. Az eredmény: a tiszt halott, altisztje halott, két olasz elesett, a többi elmenekült. Karinthiai hadseregünk parancsnoka két órával később száz korona jutalmat engedélyez a nyolc embernek. A harmadik háboru évnek még mindig ilyen a harcokétsége. Mert enélkül nem tud megenni egyik sem, aki itt élni akar. Századok ülnek, a világgal egyedül a drótkötélpályával összekötve, szikla- és hófalakon, amelyek a 2000 méteren jóval túl vannak. A csoport parancsnokának, aki nem tudott nyugodni régebbi magas parancsnokságánál a hosszú háboru miatt, nemrégiben egy pár 28-as gránátot lőttek az ajtajába. Nem tágitott. A hegyről egy lavina indult le a háza mögött és kicsi hiba szét nem lapította a háztetőt. Erre az ezredes kipurcolkodott, de csak azért, hogy régi harcosok példájára várost alapítson. A falut a patakon túl szétlőtték, erre ő magának és katonáinak új falut épített, a régiénél szebbet és nagyobb, amelyre majd békében a visszatérők ráakadnak.

Vannak itt emberek, akiket ismertem békeidőben. Mindegyiket elváltoztatta a természettel és magával való társalkodás, a harc és a magány. De mint minden hadseregben, ezek közt a kivételes emberek közt is élnek egy páran, akiket valamiféle glória vesz körül, a kikeről mindenki csak célzásokkal beszél, pontosan róluk csak a parancsnok tudhat. — Az egész „hegyi zászlóalj” voltaként ilyenekből áll. Két tisztjükről beszélte nekem egy örökké vidám törzsorvos, hogy többet vannak az ellenséges vonalak mögött, mint előtt. Sohasem látni őket. Ritkán tudni róluk, merre járnak, az egyik békében klagenfurti tanító és ha már egyszer a fedezékében marad, hegedül, a másik egy bécsi Dr. ing., aki nyaktörő turistáskodáson kezdte. Most mind a ketten tanítványai lettek egy mesternek, aki a legfurcsább, de egyuttal a legértékesebb emberek egyike.

Nagykereskedő volt Triesztben, tul az ötvenesen (mellesleg: 150 kiló a súlya), önként jelentkezett és itt, Karinthiában, egyik hegyi dandár alpesi referense lett. — Ifju korában Európa összes hegyeit megmászta, és mert negyven év óta folyton mászik, amellet nagyszerű memoriáját is magával hordja, jóformán az egész alpesi vidéket keresztül-kasul ismeri. Tehát nemcsak azt tudja, hol kell felkapaszkodniok járőreinknek, de azt is eltalálja, meréről kell jönnök az olaszoknak, hol kell pihenniök és hol van alkalmas helyünk fedezékre. Ha este visszatér szállásunkra, amely egy nagyobb helységben van, zongorához ül, Beethoven és Bachot játszik. De a zongora mégsem teljes öröm neki, mert egy trieszti templomban orgonát építettett magának, csakhogy Bachot játszhasa és békeidőben is megvölt a maga privát a capella-kórusa, amellyel a piranoi templomban vagy a raguzai domban Palestina-miséket énekeltetett.

Megint egy bizonyosága annak, micsoda fürcsa emberek jutnak éppen a háboruban erők igazi és legmagasabb kifejtéséhez.

Ádakozzunk a Vöröskeresztnek!

A Debreczeni Trágyagyár r.-t.

1917. március 31-én déli 12 órakor az Alföldi Takarékpénztár helyiségében — Ferenc József-ut 16. szám —

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a részvényeseket meghívja az Igazgatóság.

Figyelmeztetés. Mindazon részvényesek, kik a közgyűlésen megjelenni és szavazatukat gyakorolni akarják, részvényeiket legkésőbb március hó 28-ig a részvénytársaság pénztáránál, Kossuth-u. 49., vagy az Alföldi Takarékpénztárnál letétbe helyezni tartoznak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság javaslata a társaság felosztása iránt hozott korábbi jogerőre nem emelkedett határozatának hatályon kívül helyezése, a társaság további fennállásának elhatározása iránt.

Somossy László cég

Hajdúvármegye szállítója.

A Debreceni Házi-ipar gyönyörű készítményeinek kizárólagos raktára.

Bluzok — Ruhák — Párnák Készítéskák stb.

Tekintse meg a kirakatot.

MEGHÍVÓ.

A Püspökladányi Nagygőzmalom Részvénytársaság

1917 április hó 1-én, vasárnap d. u. 2 órakor, a telepen levő vendéglő helyiségében **rendkívüli közgyűlést** tartja, melyre a l. részvényeseket tisztelettel meghívja az **Igazgatóság.**

Tárgy:

Kettő igazgatósági tag választása. Püspökladány, 1917 március 18.

Igazgatóság.

Az alapsz. 9—14. § szerint a szavazat alapsz. napján a részvényt a helybeliek a közgyűlés napját megelőző napig, a vidékiek a közgyűlés kezdésig igazolni tartoznak.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri beiktatása tíz szögletben fillér. Minden további szó 6 fillér. A délután négy óra után feladott hirdetések díja szavanként azonos fillér.

Aranyat-ezüstöt, briliántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogcédlákat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban vesznek. — Meghívásra házhoz is elmegegyek. Steiner Mihály, Csokonai-utca 32. szám.

Eladó kedvező fizetési feltételek mellett:

Csapó-utca 28. számú nagy bérház, kávéház, mérszárzék-üzlet és több 2—3 szobás kényelmes lakás, istálló és gazdasági épületeket foglal magában másik frontja a rendőri palota előtti modern faszterezett utra nyílik.

Eladó továbbá Gerébi-telep Kondor utca 3. szám alatt levő 3 szobás ház 2 hold körül kerített szőlővel, pince, istálló, teljes gazdasági épületekkel.

Sámsóni-uton a sorompó mellett Bojer-féle új ház, bolt, kocsma, lakás helyiségekkel. 3516 négyzetű területtel. Halasi-telep Márton Kálmán-u. 13. szám alatti 2 utcára nyíló két szobás kis ház. Újkerében Andrásy-ut 40. szám alatt fekvő, körülkerített 1 hold szőlő rajta levő házazal.

Értekezhetni Debreczeni Gazdák Bankjában, Kossuth utca 17. sz.

Munkásember

felvétetik állandó évi munkára. Cim a kiadóhivatalban.

Vennék

egy használt nagyobb fajta szekrényt. Lehet iratszekrény is. Cim a kiadóhivatalban.

Isletes

házikoszt kapható kihordásra Vörösmarj-utca 11.

Zálogcédlát,

törött aranyat, ezüstöt, briliáns ékszert veszek és olcsón eladok. Krámer, Arany Bika-bérház 3.

Ócska ólmot

bármily kis vagy nagy mennyiségben vesztek kiadóhivatal.

Kifutó fut

keresünk. Cim a kiadóhivatalban.

Munkár

vibrációs szépségápolás, ondotolás, hajfestés, hajpótlások a legmodernebb kivitelben. Krámer Józsefné hölgyfürdész, József kir. harceg-utca 8. sz., a Katona Otthon mellett.

VISZKETEKSÉGET

rüht, sémör! legbiztosabban elmulasztja a **Barna zsír** Kis tégely K 1.60, nagy tégely K 3. — családi adag K 9. —, utasítással rendelhető: **Dr. Fleisch E.** „Korona” gyágytárból, Győr.

MEGHÍVÁS.

A Fajdusámsóni Takarékpénztár Részvénytársaság Hajdusámsónban, 1917 évi április hó 9-én, délelőtt 11 órakor, hivatali helyiségében tartja meg

V. évi rendes közgyűlést,

melyre a l. részvényesek ezennel tisztelettel meghívótnak. **Az igazgatóság.**

A közgyűlés napirendje:

1. Az igazgatóságának a lefolyt üzletéről szóló jelentése és a nyereség felosztására vonatkozó indítványa. 2. A felügyelő-bizottság jelentése az évi mérlegről és számadásokról, valamint a nyereség felosztására vonatkozó indítványa. 3. Az igazgatóság és felügyelő bizottság részére a felmentés megszavazása és 4. Esetleges indítványok.

MÉRLEG - SZÁMLA. Tartozik: 1. Pénztár 3544.70, 2. Váltók 185503.—, 3. Folyószámlák 39648.82, 4. Értékpapír 28873.80, 5. Ingatlan 7510.—, 6. Átmeneti 6030.96, 7. Pénzintézeti Központ bef. 800.—, 8. Felszerelés 1400.—, Összesen 274311.28. Követel: 1. Részvénytőke 100000.—, 2. Tartalék-alap 10000.—, 3. Betétek 111742.50, 4. Visszváltók 44360.—, 5. Fel nem vett osztalék 467.50, Eredmény 7741.28, Összesen 274311.28.

EREDMÉNY SZÁMLA. Veszteség: 1. Visszváltókamat 4903.79, 2. Betétkamat 3478.70, 3. Betétkamatadó 641.55, 4. Adó és illeték 2275.77, 5. Költségek 2451.16, 6. Tisztli fizetések 2880.—, 7. Lakbérék 1980.—, 8. Leírások: felszerelésekből 706.70, alap. költségéből 125.— = 831.70, Nyereség áthozat 1915. évről 47.18, tiszta nyereség 7694.10 = 7741.28, Összesen: 27183.95. Nyereség: 1. Nyereség-áthozat 1915. évről 47.18, 2. Kamatok 19105.47, 3. Jutalékok 6921.90 4. Értékpapírkamat 1109.40, Összesen: 27183.95.

Hajdusámsón, 1916 december hó 31-én. Burger Aladár, igazgató (hadbavonult). Fábán Károly, pénztáros Scheiber Jakab, főkönyvelő. Az igazgatóság: Bay György elnök (hadbavonult), Stern Sándor alelnök, Farkas Gábor, Budabázy Gábor, Déry János, Wiczmándy Gyula (hadbavonult). Felügyelő bizottság: Bene Iek Zoltán elnök (hadbavonult), Zoltán Ignác, Stern Ferenc (hadbavonult), Lefkóvits Dezső.